

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Notesbog 11 : 1842-01-07

Citation: Kierkegaard, Søren: "Notesbog 11 : 1842-01-07", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Jette Knudsen; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2001 , s. 13r. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-not11-txt-shoot-n24.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 19

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Not11:24

24.

d. 7 Januar.

Das unvordenkliche S. er ikke det Existerende men kommer det forud. dets Væsen er ikke som Væsen, det er aldeles exstatisk, det har ikke sich entäußert, men er entäußert, det er antipodisk til Ideen, men paa Grund af denne Modsætning netop selv Idee. – Der gaaer Intet forud for denne actus purus men derfor er den evig som Alt, forud for hvilket Intet kan komme. Alle negative Attributer ere Udelukkelser af enhver foregaaende Potens.

Das unv: S: har Seyn an sich, er det an sich Seyende, det an und vor sich Seyende; men Eet blot actu existerende uden at være bestemt efter sin Natur er tilfældigt, blindt Existerende.

Her er det ikke Stedet til at udvikle det Tilfældiges mange Betydninger, men jeg henviser til Aristoteles Metaphysik det Afsnit om det Tilfældige. Her blot den Bemærkning. Tilfældigt er det ikke Villedt ell ikke Forudsete, men et uforudset er hiint blindt Værende, præ quo nihil potest.

Man kan ogsaa sige, det blind Seyende er det som kommer sin mulige Modsætning forud. Naar jeg vælger mell. +A og -A, og jeg vælger +A, saa er -A absolut udelukket. Naar jeg dermed er +A actu, saa er -A vel udelukket, men ikke absolut. Das Andersseyn, som vi har viist det i det Foregaaende, er ikke overvundet, det kan komme bag efter. En Tvivl kan komme bag efter post actum, og gjør det unv: S: tilfældigt, fordrer af det, at det skal, hvad det om man saa tør sige hidtil ikke har havt Tid til, vise sig som det Nødv: Nødv: vil det vel ogsaa vise sig, om denne Modsætning træder til. – denne Lov er den sidste Grund i Alt, denne Lov, at Intet bliver uforsøgt, uaabnbaret. Denne Lov er vel ikke over Gud, men sætter Gud først i Frihed imod hans unvordenkliche Seyn. Dette er altsaa Guddommens egen Lov, kun fordi das unv: S. kommer al Tænken forud, viser denne Lov sig som Noget Gud fremmed. Det er kun Guds egen Idee der indfører denne Lov. – Denne Verdens Dialektik vil ikke, at der nogensteds bliver noget Tvivlsomt. Hegel har bragt Dialektiken frem igjen, men dog nærmest i den negative Ph. Plato kalder Dialektik den kongelige Kunst, et Udtryk man nærmest maa forstaae som om han havde sagt: den guddl. – Dialektiken hører egl. hjemme i Friheden og derfor i positiv Ph. – hiint Modsætnings-Princip lader Gud gjelde indtil den sidste Mulighed er udtømt, det er ikke blot eengang for alle, men altid.

Paa dette Tilfældige beroer Muligheden af et Fremskridt fra det Starre. det blot actu existerende er

noget Tilfældigt, men i det det er noget Tilfældigt er der en Mulighed af en hiin Mulighed hævende Potens. det Tilfældige er den materielle Potens og derved er et Andersseyn som Mulighed zugelassen.

Det Seyen K: er det som gaaer ud over det Seyende. Begreberne slaae over. det Seyende viste sig som det positive, men det er tillige det blot actu Seyende det Impotente og altsaa det negative, det Sy. K. viste sig som det negative, men er det Positive, det er hans Styrke. Med det S.K. begynder hans Guddom, derved at han kan gaae ud over det unvord: S. Saaledes er det og i et Msk. Jo fuldkomnere og dybere hans Omslaaen og Entaüßrung fra sit Seyn, desto friere, desto gudd., at befrie sig fra sin Væren er Opgave for al Dannelse. Gud er den levende Gud, altsaa ikke indesluttet i Seyn. Indseer man ikke dette, saa kommer man enten til Pantheisme - ell. abstrakt Theisme, som antager et intelligent Verdens-Ophav, men erklærer Skabelsen for en for Fornuften Ubegribelighed.

Herimod kunde man nu indvende, at vi saaledes sætte ein ungotliches Seyn i Gud og saaledes vel ikke faae Pantheisme, men snarere Materialisme Naturalisme. Dette vilde ogsaa være Tilfældet, hvis man ikke satte Gud i Andet end i dette Andersseyn, thi saa vilde han reent gaae under i det Værende. Men 1) Andersseyn er ikke en blindt overgaaende Potens 2) har han det kun i sig som Forudsætning af at være Gud.